Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 2 września 1931 r. Nr. 62.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy:
0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według - - - umowy. - - - -

Nowy potop zwalił się na Chiny.

Tajfun przerwał tamy. — 100 tysięcy zabitych. — Kilka miljonów bezdomnych.

Reuter donosi z Szanghaju, że straszliwy tajfun zniszczył w piątek groble wielkiego kanału w prowincji Kiangsi.

Ogromna powódź zalała setki mil kwadratowych gęsto zaludnionego kraju, osiągając rozmiary prawdziwego potopu.

Z Yangczu donoszą, że liczba ofiar powodzi ma wynosić przeszło 100 tysięcy, a liczba bezdomnych kilka miljonów.

Ten sam orkan dotarł do Szanghaju i Nankinu, gdzie wyrządził znaczne szkody. Tutaj jednak ofiar w ludziach nie było.

* * *

Prowincja Kiangsi w południowo-zachodnich Chinach obejmuje dorzecze rzeki Kan-Kiang na południe od Jank-Tse-Kiangu. Do straszliwego kataklizmu powodzi, która zalała niedawno dolinę Jang-Tse-Kiangu, powodując śmierć dziesiątek tysięcy i olbrzymie straty, dołącza się nowa klęska żywiołowa. Nad nieszczęsnemi Chinami, z ich 400 miljonową ludnością, dotkniętą nieustającą wojną domową, nękaną głodem i zarazą, sprzysięgły się chyba żywioły.

Bandyci i komuniści szaleją w dolinie potopu i nędzy.

Z Hankou donosi (PAT): Do klęski straszliwej powodzi w dolinie Jang-Tse dołączyła się klęska bandytyzmu, oraz wzmożonej działalności komunistów, którzy dokonywują wielu kradzieży i mordów.

Ostatnio porwano jednego z misjonarzy z misji w St. Columban koło Jokiakow. Razem z innymi misjonarzami różnych narodowości, w ręku żywiołów radykalnych w Chinach znajduje się obecnie 17 misjonarzy. Między nimi znajdują się trzy siostry.

——0——

Bezrobotni podpalili lasy, by mieć pracę.

Nowy Jork. Na terenie pożaru lasów w stanie Idajo zaprowadziły władze stan oblężenia. Zatrudnieni przy gaszeniu pożaru bezrobotni podpalili lasy na nowo, by sobie zapewnić dalsze zatrudnienie.

Pożar zniszczył dużo wsi i farm, w płomieniach zginęło ośmioro ludzi. Ogromne są szkody w bydle.

——0——

Otwarcie kongresu mniejszości narodowych w Genewie.

Słabe zainteresowanie i mało uczestników. — Brak żydów.

Genewa. Rozpoczęty w sobotę rano kongres mniejszości narodowych w Europie nie wzbudza większego zainteresowania i — rzecz charakterystyczna — jest b. słabo obesłany.

W sali centralnej, gdzie kongres się odbywa, panują pustki. Niezwykle słabo reprezentowana jest również prasa.

Na kongres przybyli Baskowie i Katalończycy z Hiszpanji, Bułgarzy z Rumunji i Jugosławji, Grecy z Dodekanezu, Rosjanie z Estonji, Rumunji, Czechosłowacji i Polski, (p. Pimonow), Słowieńcy i Koaci z Włoch i Austrji, Czesi z Austrji, Słowacy z Węgier i Węgrzy ze Słowaczyzny, Rumunji i Jugosławji.

Ukraińcy z Polski reprezentowani są przez posłankę Rudnicką i kilka towarzyszących jej osób. Ponadto biorą udział w kongresie jeszcze reprezentanci Ukraińców z Rumunji, Litwinów w Niemczech i olbrzymia, dominująca na kongresie, zwarta grupa, przedstawicieli mniejszości niemieckiej z Czechosłowacji, Rumunji, Węgier, Łotwy, Estonji, Litwy, Jugosławji i Polski. Ci ostatni reprezentowani są przez posła Graebego, p. Naumanna i kilku innych.

Białorusinów z Polski reprezentuje poseł Jeremicz; a Litwinów p. Staszys.

Powszechną uwagę zwrócił dziś rano brak na kongresie żydów z całego świata. Przybył jedynie dr. Margulies, jako przedstawiciel żydów z Czechosłowacji.

Przedstawiciel wołyńskich Ukraińców — poseł Bogusławski, nie został dopuszczony do udziału w kongresie.

Członkom kongresu rozdano, opracowaną przez ukraiński sekretarjat generalny broszurę o położeniu mniejszości narodowych w Europie. Wydawnictwo to zawiera kilkaset stron druku, a ton jego świadczy, że jest wybitnie inspirowane przez właściwych zakulisowych reżyserów kongresu — przez Niemców. Broszura ukraińska zawiera np. takie „dane“, jak wykaz dawno już nieistniejących w Polsce ograniczeń carskich dla Żydów, nie wspominając zupełnie, że zostały one zniesione.

W sobotę 29 sierpnia br. zasnęła w Bogu przeżywszy lat 87
śp. z Fiedlerów
TEOFILA BRZEZIŃSKA
Pogrzeb odbędzie się w środę dnia 2 września br. o godz. 3 i pół z kaplicy Szpitala Powiatowego.
W ciężkim smutku pogrążona
Rodzina.

Protest przeciw niedopuszczeniu posła Bogusławskiego.

Genewa. Wobec niedopuszczenia posła Bogusławskiego do uczestnictwa w obradach kongresu mniejszości narodowych, jako przedstawiciela Ukraińców z Wołynia, został zgłoszony protest, który będzie rozpatrzony przez centralną komisję kongresową jeszcze w ciągu dzisiejszego wieczoru.

——0——

Dywersyjne występy „Diła“.

Lwów, 31 sierpnia. W związku ze zbliżającą się sesją Rady Ligi Narodów w Genewie pojawiają się codziennie w prasie ukraińskiej artykuły, mające charakter dywersji.

W ostatnim numerze „Diła“ znajdujemy artykuł wstępny w sprawie nowego regulaminu więziennego, w którym twierdzi że jest on wymierzony przedewszystkiem przeciw Ukraińcom (?). „Należy nam bliżej zająć się tym regulaminem — pisze „Diło” — i rozpocząć przeciwko niemu odpowiednią, na szeroką skalę zakrojoną akcję (?). Do tego powołana jest nasza patrjotyczna palestra, nasze humanitarne i społeczne instytucje, oraz nasza parlamentarna reprezentacja”.

ciowej Rady Ligi Narodów, nacisk ten jest zupełnie nieaktualny.

Londyn, 28 sierpnia. Manchester Guardian wyraża żal z powodu ustąpienia ministra Hendersona i nadzieję, że lord Cecil, mianowany delegatem angielskim na zgromadzenie Ligi Narodów stanie w obronie interesów mniejszościowych, a zwłaszcza w sprawie skarg ukraińskich, która to sprawa rozpatrywana będzie na obradach komitetu trzech(?) Udział lorda Cecila w komitecie nie jest jednak jeszcze pewny, gdyż wobec niemożności mianowania ministra spraw zagranicznych lorda Readinga, rada Ligi może na miejsce Hendersona wybrać delegata innego kraju.

Łzy „ambasadorów“ ukraińskich w Londynie.

Londyn. „New Statesman”, którego redaktorem jest od niedawna Sinclair Marquis, b. redaktor zagraniczny "Manchester Guardian" przynosi dziś gwałtowny, antypolski artykuł o prześladowaniu mniejszości narodowej w Polsce, w którym zarzuca Polsce systematyczne znieważanie traktatów mniejszościowych (!). Największy nacisk pismo kładzie na rzekome gnębienie Ukraińców. Pismo grozi Polsce oderwaniem się prowincyj, zamieszkałych przez mniejszości, jeśli nie zostaną one uspokojone ustępstwami. (Widocznie p. Marquis Sinclair czuje się na siłach oderwać te ziemie od Polski. — Przyp. Red.) Wkońcu autor artykułu wzywa Ligę Narodów do surowego wejrzenia w sprawę gwałcenia traktatów mniejszościowych.

Widoczna ignorancja i zła wola autora odbierają artykułowi wszelkie znaczenie, jest on jednak dowodem aktywności propagandy ukraińskiej w Londynie, usiłującej wywrzeć nacisk na Hendersona. Wobec jego ustąpienia jednak z komisji mniejszoś-

Waldemaras został uwolniony.

Szereg współoskarżonych zasądzono na różne kary.

Kowno. W procesie Waldemarasa zapadł wyrok, uwalniający Waldemarasa i dziewięciu oskarżonych, między nimi dwóch adjutantów Waldemarasa, a skazujący dwunastu oskarżonych na karę jednego roku więzienia z zawieszeniem kary dla dwu.

Sprawca zamachu na Rustejkisa, Veitkevicius, został skazany na 15 lat, a pomocnik jego Pupalejkis na 12 lat więzienia, obaj z dożywotniem pozbawieniem praw obywatelskich.

Waldemaras złożył oświadczenie, że nie będzie się więcej zajmował polityką.

——0——

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

—o—

(g) **Fatalny sierpień.** Od kilku już lat nie pamiętamy takiego zimnego dżdżystego sierpnia jak w bieżącym roku. Od początku wspomnianego miesiąca z małemi tylko przestankami padał deszcz, który wypłoszył, letników z ich wiejskich i górskich siedzib, ale nic dziwnego, że po tych rozgorzałych słońcem miesiącach czerwca i lipca musiała nastąpić gwałtowna zmiana aury. Spodziewać się jednak należy, że pod tym gwałtownym przesileniu wrzesień przyniesie nam jeszcze słoneczne i pogodne dni.

Rok szkolny w pełnym ruchu.

Apel do młodzieży.

(g) W dniu dzisiejszym rozpoczął się nowy rok szkolny to też życie i w naszem mieście stało się ruchliwszem. Widzimy ponownie naszą młodzież gimnazjalną, Szkoły Górniczej, Seminarjum i t. d. która powróciła z wakacyj wypoczęta i przypuszczalnie mocniejsza na ciele a zwłaszcza i na duchu. Dwa pełne miesiące wypoczynku zupełnie wystarczą, aby w tym to czasie nabrać siły i otuchy do dalszej pracy szkolnej. Więc do dzieła młodzież szkolna, bo czas ucieka; niedługo i ponownie będziecie chcieli żniwować i to obficie. Trzeba jednak wiedzieć, jeżeli chce się spodziewać dobrych żniw, wówczas przez cały rok musi się każdy z was zajmować pielęgnacją, w tym wypadku nie roli, ale swego własnego mózgu. Więc nie zwlekać z pracą! Racjonalne i staranne codzienne przygotowanie się do nauki to podstawą owocnych wyników na końcu roku szkolnego.

(g) **Redukcja.** Znany w naszem mieście p. Bryłka, urzędnik celny, obecnie pełniący służbę przy Urzędzie Celnym w Lublińcu, zasłużony pracownik plebiscytowy oraz powstaniec otrzymał również wypowiedzenie ze służby państwowej.

(g) **Manewry.** 11 P. P. wyrusza w tych dniach na małe manewry, które się odbędą w okolicy Częstochowy.

Zasłużona kara.

(g) W wtorek o godz. 10-tej odbyła sie rozprawa sądowa c/a Talert z Bytomia, obywatel niemiecki, który dopuścił się w tut. powiecie w kilku wypadkach oszustwa hipotecznego. Rozprawie przewodniczył p. sędzia Kociołek. Oskarżonego bronił z urzędu nadzwyczaj biegle p. adwokat Wojtyna. Po przesłuchaniu mnóstwa świadków, którzy wszyscy bez wyjątku obciążająco zeznawali, przyczem dowiedzieliśmy się p. i. nadzwyczaj ciekawych rzeczy w jaki to sposób p. Talert wyłudzał od naiwnych ciężko oszczędzony grosz, udał się sąd na naradę, w rezultacie której ogłosił wyrok skazujący oskarżonego Talerta na dwa i pół roku więzienia.

Jak nas informują, prokurator w Bytomiu zamierza p. Talerta po odsiedzeniu kary w Polsce na granicy polsko-niemieckiej przywitać, rzekomo p. Talert również i w Bytomiu nabrał kilku naiwnych na kawał.

Kasa Chorych opłaca lekarza Spółki Brackiej.

(g) Jak nam doszło do wiadomości, p. Dr. Matuszek przyjęty został na stanowisko lekarza przy Kasie Chorych. Pomimo jego oświadczenia iż absolutnie nie zamierza kandydować na lekarza przy wspomnianej Kasie, starał się i prosił. Ponieważ członkowie Zarządu Kasy Chorych, jak wiadomo wszyscy bez wyjątku mają dobre serca, uczynili prośbie p. Dra M. zadość. Przypuszczali tedy, iż p. Dr. M. ordynować będzie w Kasie Chorych poza swemi godzinami służbowemi, wyznaczonych mu w Spółce Brackiej. Niestety p. Dr. M. wyznaczył godziny ordynacyjne dla członków Kasy Chorych rano od godziny 9-tej do 11-tej, zaś po południu od 4—5-tej i to w Lecznicy Brackiej, więc w tym samym czasie, kiedy ordynuje również dla Spółki Brackiej. Nie możemy przypuszczać iż Spółka Bracka na coś podobnego się zgodzi. P. Dr. M. zechce nam wytłumaczyć za co wtedy otrzymuje sute odszkodowanie z Zarządu Kasy Chorych, o ile ordynuje w gmachu Spółki Brackiej, oraz w czasie tym kiedy równocześnie powinien zajmować się chorymi tejże Spółki. P. Dr. Potyka dyrektor Sp. Brackiej oraz Zarząd Kasy Chorych mają głos.

(b) **Wielki festyn Z. O. K. Z.** W niedzielę dnia 6 września br. odbędzie się w parku Redena wielki festyn Z. O. K. Z. Cały dochód z urządzonego festynu przeznaczony zostanie na rzecz bezrobotnych. Początek o godz. 14-tej. Bliższe szczegóły podane będą na afiszach oraz w następnym numerze Nowin.

(g) **Kino Apollo.** Właściciel kin p. Witt po gruntownie przeprowadzonej renowacji otwiera Kino Apollo z dniem 4 bm. tj w czwartek. Odegrany zostanie nadzwyczaj śliczny film p.t. „Indyjski grobowiec". Film ten dozwolony jest dla młodzieży. Zaznacza się iż w Kinie Apollo specjalnie odgrywane będą filmy przedewszystkiem dla młodzieży.

(g) **Redukcja komornego.** Związek Lokatorów występuje z memorjałem do rządu o znowelizowanie ustawy o ochronie lokatorów, w tym sensie, aby możliwa była zniżka komornego z powodu kryzysu i obecnej redukcji uposażeń. Redukcja komornego w granicach do 15 proc, miałaby dotyczyć w myśl memorjału tylko mieszkań jedno, dwu i trzyizbowych.

WSPANIAŁY GMACH KASY CHORYCH NA UKOŃCZENIU.

(g) Już 3 lata temu, kiedy powstał projekt względnie myśl wybudowania odpowiedniego i tak koniecznie pożądanego gmachu dla Kasy Chorych. Dzięki nadzwyczaj dobrej gospodarce naszej miejscowej Kasy Chorych obecny Zarząd tej Kasy zajął się odnośnym projektem bliżej i zdołał plan swój zupełnie zrealizować. — Otóż widzimy przy ul. Dworcowej budujący się wspaniały gmach, który już w krótkim czasie a mianowicie 1 listopada oddany będzie do użytku publicznego. Niejeden z nas pyta się czy nasza Kasa Chorych powinna posiadać taki olbrzym budynkowy. Po zaciągniętej informacji oraz przekonaniu się na miejscu mamy tylko jedyną odpowiedź: „Gmach ten ze względu na leczenie chorych w własnym zakresie przez co zmniejszą się koszta leczenia w znacznym stopniu, był i jest koniecznie pożądanym".

W suterynach tegoż budynku mieścić się będzie kotłownia, pralnia, mieszkanie dla palacza, oraz kąpiel. Na parterze elekroterapia, czyli naświetlarnia itp. dla dzieci (solarium) poczekalnia, gabinet lekarza naczelnego, łazienki tlenkowe, kwaso-węglowe, borowinowe i natryski. I. piętro: klinika dentystyczna, pracownia i poczekalnia, gabinet rezerwowy dla lekarza specjalisty, wziewalnia, lampy kwarcowe, naświetlania dla dorosłych i 2 odpoczywalnie. II. piętro: Wszystkie biura administracji Kasy Chorych III piętro: sala posiedzeń, archiwum, i pokoje przeznaczone na kilku dniowy pobyt chorych. Obecnie przez Zarząd Kasy Chorych zajęty stary budynek przeznaczony będzie na mieszkanie dla obsługi.

Dotychczasowe koszta budowy wynoszą 393,000 zł. Na ukończenie budynku Zarząd Kasy uchwalił zaciągnąć pożyczkę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie w wysokości 100.000 złotych którą to pożyczkę zamierza się spłacić w ratach w ciągu lat 4-rech.

Wszystkie oferty na budowę gmachu tegoż zostały przez Zarząd Kasy zaciągnięte w myśl istniejących przepisów. Roboty tego wspaniałego gmachu, projektowanego przez budowniczego p. Króla podzielone zostały jak następuje: budowa p. budowniczy Marcinkowski, roboty stolarskie p. Wagner, szklarskie p. Kirchner, centralne ogrzewanie i instalacja Gotobór, sanitarne p. Kuhnert, ślusarskie p. Kaźmierek, dekarskie p. Kulisz. Pomysł wybudowania tego gmachu Kasy Chorych przy ul. Dworcowej był bardzo dobry. Należy tylko życzyć, aby Magistrat na terenie obok nowopowstałego gmachu Kasy Chorych wzniósł podobne budynki. Wówczas na wszystkich przyjeżdżających do Tarnowskich Gór a wychodzących z stacji kolejowej na ulicę Dworcową miasto nasze nie robić będzie już więcej wrażenia wiejskiego.

(g) **Nowy dyrektor w Gimnazjum Żeńskiem.** P. Prof. Trzos dotychczasowy dyrektor tut. gimnazjum żeńskiego został z jego zajmowanego stanowiska odwołany. Na jego miejsce władze szkolne przeznaczyły prof. Roja. Mamy nadzieję, iż pod kierownictwem p. prof. Roja Gimnazjum Żeńskie większe, aniżeli dotychczas postępy zrobi. Przypuszczać należy iż te ciągłe przesunięcia osobowe i w szkołach nareszcie ustaną, gdyż właśnie tam są one największą przeszkodą dla programowego i odpowiedniego wychowania naszej młodzieży.

Apel do społeczeństwa!

Obecna chwila przełomowa wskutek kryzysu gospodarczego najboleśniej dotknęła ludność robotniczą w całej Polsce, w szczególności zaś na Śląsku, gdzie najwięcej jest robotników pozbawionych pracy.

Chwila ta wymaga zdwojonej energji, aby rzeszom bezrobotnym przyjść skutecznie z pomocą.

Powiatowy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym urządza w tym celu w niedzielę, dnia 6 września br. trzecią z rzędu zbiórkę na ulicach miasta Tarnowskich Gór.

Zebraną tą drogą kwotę zużyje Komitet dla najbardziej potrzebniejszych tut. powiatu.

Z gorącym apelem zwracamy się do zamożniejszych obywateli miasta Tarn. Gór, oraz wszystkich tych którzy mają zapewnione stanowiska, aby w dniu tym nie pomijali obojętnie tej zbiórki a wszyscy bez wyjątku złożyli chociażby małą datkę, na bezrobotnego, który woła o pomoc.

POWIATOWY KOMITET
Niesienia Pomocy Bezrobotnym
(—) Korol
Starosta

(—) Ks. Prałat Lewek, (—) Hr. Lazy Henckel von Donnersmarck, (—) Dr. Potyka, (—) Dr. Szpil, (—) Płk. Samborski, (—) Inż. Pogorzelski, (—) Michalz burmistrz, (—) Ranoszek inspektor szkolny, (—) Ziętek naczelnik Gminy, (—) Dr. Hager.

(g) **Imieniny.** P. Dr. Bronisław Hager, poseł na Sejm Śl. obchodzi w czwartek (3 bm.) swoje imieniny. Redakcja Nowin wyraża mu z tej okazji najserdeczniejsze życzenia.

(g) **Likwidacja fabryki rurociągów w Czarnej-Hucie.** Górnośląskie Tow. Budowy Rurociągów w Czarnej Hucie zdecydowało się zlikwidować swą fabrykę. Z całej załogi wynoszącej 200 robotników 72 ma ulec redukcji, zaś reszta będzie przeniesiona do Siemianowic.

(g) **Nowy kurs** kształcenia organistów i dyrygentów chórów w Katowicach rozpoczął się 1 września br. Zgłoszenia przyjmuje jeszcze prof. Hoppe w Katowicach II ul. Katowicka 3.

(g) **Podwyższenie podatku dochodowego.** Ministerstwo Skarbu przygotowuje obecnie nowy projekt podwyższenia podatku dochodowego od dochodu ponad 1500 zł. Pracy nad projektem tej ustawy potrwają do końca września, poczem projekt zostanie przedłożony Sejmowi.

(y) **Wynik ostatniego lotu młodych gołębi pocztowych** Tow. Hodowców Gołębi Pocztowy z Tarnowskich Gór i okolicy (z Czastary 90 km.) jest następujący: 1) Rosenbaum, (Repty Nowe), czas przylotu godz. 8,11, przeciętnie na minutę 687 mtr. 2) Sonnek (Tarn. Góry) czas przylotu 8,12 na minutę 682 mtr. 3) Górny (Tarn. Góry) czas przylotu godz. 8,13 na minutę 677 mtr. 4) Datko (Tarn. Góry) czas przylotu godz. 8,16 na minutę 662 mtr. Z wypuszczonych rano o godz. 6-tej 120 gołębi, powróciło w tym samym dniu tylko około 50 proc. Orjentacja gołębi była bowiem utrudniona wobec panującej z rana mgły.

Zdziczona młodzież niemiecka.

(g) Znany jest naszej ludności na tut. bruku Dziuba junjor, który swojem zachowaniem się bez ustannie prowokuje naszego redaktora. Jak nam prokuratorja donosi, wspomniany ukarany został w miesiącu czerwcu grzywną pieniężną za czyn odnoszący się do pracownika Redakcji Nowin. Zaistnie musiał o tem już zapomnieć, bowiem w sobotę rano o godz. 7,40 ponownie sprowokował naszego redaktora, zaco również odpowiadał będzie przed sądem. Może ukaranie sądowe poraz drugi więcej działać będzie na Dziubę jak obrobienie go w takich wypadkach na miejscu laską, na co kategorycznie zasługuje takie nieodpowiednio wychowane dziecko, niestety jednak nie wypadałoby nam to uczynić. Powody tej prowokacji przez Dziubę są znane, chodzi bowiem o akt zemsty za jego brata, urzędnika magistrackiego, o którym to Nowiny już niejednokrotnie pisały. Nie odstraszy nas to jednak zaniechać prowadzenia dalszej walki wobec wszystkiego co jest złem i dla miasta naszego i obywateli krzywdzącem.

(g) **Nieodpowiednie pomieszczenie Komisarjatu Policji Wojew. Śl.** Jeżeli ktoś, a zwłaszcza z obcych gości, ma coś do czynienia w naszem Komisarjacie Policji, mimowoli już przy wejściu do gmachu zaczyna obserwować wszelkie ubikacje wcale nie nadające się na pomieszczenie biur państwowego Urzędu. Najgorsze wrażenie one robią na zwiedzających. Rzeczą zrozumiałą, iż w obecnym kryzysie mieszkaniowym ciężko będzie odnaleźć odpowiedni gmach, temwięcej, że z powodu ciężkiego położenia finansowego również i marzenia wybudowania budynku dla Komisarjatu Policji przy ul. Sobieskiego spełzły na niczem. W każdym bądź razie będzie trzeba pomyśleć w jaki sposób należałoby z tej sytuacji wybrnąć. Miasto nasze powinno w ramach możliwości przynajmniej odwach Komisarjatu Policji urządzić w odpowiedniejszym na Rynku aniżeli na dotychczasowem miejscu przy ul. bocznej.

(g) **Z roku rekolekcyjnego.** W miesiącach wakacyjnych lipcu i sierpniu odbyły się w tut. Konwikcie Biskupim następujące kursy rekolekcyj zamkniętych: od 8 do 12 lipca dla panien, uczestniczek było 32, — od 15 do 19 lipca dla pań, udział wynosił 53 osoby, z tych zupełnie bezpłatnie 12. — od 22 do 26 lipca dla mężów i młodzieńców, uczestników było 32, z tych także zupełnie bezpłatnych 15. Kierownikiem powyższych trzech kursów był O. Stanisław Misiaszek z Torunia z Zgromadzenia Redemptoristów. Oprócz tego odbył się od 5 do 9 sierpnia. czwarty osobny kurs niemiecki dla pań i panien z udziałem 38 osób, z tych 4 bezpłatnie. Kierownikiem tego kursu był O. Superior Gonsior z Gliwic, również redemptorista. Razem więc wzięło udział 155 osób, z nich 30 zupełnie bezpłatnie.

(g) **Fuzja Kas Skarbowych z Urzędami Skarbowemi.** Jak nas informują w krótkim już czasie Kasy Skarbowe połączone zostaną z samemi Urzędami Skarbowemi i podlegać będą włącznie kierownikom Urzędów Skarbowych. Temsamem stanowiska naczelnika Kasy Skarbowej zostanie zniesione. W związku z powyższem nosi się p. naczelnik Szymberski z zamiarem wszystkie biura Urzędu Skarbowego oraz Kasy pomieścić w jednym gmachu nadający się na ten cel, którego się obecnie poszukuje. Oczywiście

dla interesentów powyższe zarządzenia stanowić będą wielkie udogodnienia.

(g) **Zjazd delegatów urzędników państwowych.** Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Państwowych zdecydował się zwołać na dzień 4 października br zjazd delegatów ze wszystkich województw. Przedmiotem obrad będzie sprawa redukcji i wstrzymanie awansów.

(g) **Emerytowany.** Zastępca naczelnika Urzędu Skarbowego p. Sikora z dniem 1-go wrześian br. przeniesiony został w stan spoczynku.

(g) **Szkoła Przysposobienia Kupieckiego.** Dnia 1. września br. rozpoczął się rok szkolny w Szkole Przysposobienia Kupieckiego przy ul. Sienkiewicza 8. Na wakujące miejsca Kancelarja Szkoły przyjmuje zapisy do dnia 5. września 1931r.

(g) **Redukcja kolejnictwa.** Ogromne zaniepokojenie, wśród naszych kolejarzy wywołała wiadomość o zamierzonej nowej redukcji robotników i urzędników. W obrębie D. K. P. Katowice ma być zwolnionych około 2000 ludzi. Niektórzy już otrzymali wypowiedzenia.

Do wszystkich obywateli!

W obliczu wielkiej klęski bezrobocia jak i nadchodzącej pory poczynienia zakupów zimowych, powinniśmy wszyscy, bez różnicy, pamiętać o tych najbiedniejszych, którzy pozbawieni są pracy i płacy i przyjść im z pomocą.

Dlatego też z ramienia Związku Obrony Kresów Zachodnich zawiązał się komitet, który urządza w niedzielę dnia 6 września 1931 r. festyn w Sielance Redena, z którego czysty zysk w całości przeznaczony będzie na pomoc tutejszym bezrobotnym.

Urządzenie festynu sprawi nam wszystkim pociechę tem szczerszą, gdyż łączy się z tak szlachetnem spełnieniem obowiązku miłości wobec bliźniego.

Równocześnie apelujemy do P. T. kupców, rzemieślników i wszystkich chętnych, nie odmawiać jakiegoś fantu na loterję, gdy wyznaczeni panowie u każdego się zjawią: bo zbierają oni dla naszych najbiedniejszych. Wszystkich, do których nasza zbiórka nie dotrze, upraszamy, żeby jakieś dobrowolne datki zechcieli złożyć do soboty, dnia 5 września 1931 r. w biurze Związku Obrony Kresów Zachodnich Rynek 13 (Hotel pod Lipami).

—0—

(g) **Choroby zakaźne.** W ostatnich dniach mamy w tut. powiecie do zanotowania kilka wypadków pojawienia się zachorowań na dur brzuszny. Zaleca się przy pojawieniu się wspomnianei choroby natychmiast donieść o tem lekarzowi powiatowemu. O środkach zaradczych w numerze następnym.

Ordynacja

DOTYCZY POBIERANIA OPŁAT ZA UDZIELANIE KONSENSÓW BUDOWLANYCH I DOZÓR NAD BUDOWLAMI W OBRĘBIE

miasta Tarnowskie Góry.

(Ciąg dalszy.)

8) Przy postawieniu rusztowań budowlanych dla przebudówki, jak również przy naprawach za 100 m² zajęte przez rusztowanie powierzchni fasady 3 —zł.
jednakowoż najmniej 10 —zł.

9) Przy wykonaniu urządzeń kanalizacyjnych oraz odwadniających, przy zakładaniu kabli, rurociągów, gromochronów i podobnego rodzaju robót od 1 mb. 0.30 —zł.
jednakowoż najmniej 10 —zł.

10) Przy wykonaniu murów granicznych i ogrodzeń za 1 mb. 0.25 —zł.
jednakowoż najmniej 10 —zł.

11) Przy budowie kominów fabrycznych od każdych rozpoczętych 10 m. 10 —zł.

12) Przy wykonaniu dźwigni włącznie z szyną dla dźwigni i podobnych budowlach rozciągniętych wzdłuż za każde rozpoczęte 10 m. 10 —zł.
jednakowoż najmniej 20 —zł.

13) Przy wykonaniu murów oporowych za 100 m² 10 —zł.
jednakowoż najmniej 20 —zł.

14) Za zezwolenie na postawienie płotów budowlanych przy zajmowaniu powierzchni chodników za każde rozpoczęte 100 m² i pierwsze 3 miesiące 10 —zł.
za każdy dalszy rozpoczęty miesiąc na 100 m² 3 —zł.

15) Przy wykonaniu robót nie ujętych w niniejszej ordynacji pobiera się od tysiąca kosztów budowlanych 3 —zł.
jednakowoż najmniej 10 —zł.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Porządek nabożeństw kościelnych.
od 3 września do 6 września 1931r.

Czwartek o godz. 6,15 msza św.; o godz. 7 rocznica za d. śp. Marty Durynek z kond.
Piątek o godz. 6 niemieckie nabożeństwo do Najśw. Serca. o godz. 7 polskie nabożeństwo do Najśw. Serca Jezusowego.
Sobota o godz. 6,15 msza św. o godz. 7 w pewne int.
Niedziela o godz. 6,45 kapitulna; o godz. 8,30 w int. Apostolstwa Modlity; o godz. 10 za żyjących z Bractwa Serca Jezusowego. (niem). o godz. 11,30 za roczne dziecię Helena Cyppek.

Z pow. Tarn. Gór

(b) **Nieszczęśliwy wypadek.** W tych dniach uległ nieszczęśliwemu wypadkowi 8-letni Krzemiński, syn kupca z Starych Rept, który zawiesił się na samochodzie ciężarowym, i wkońcu spadł z tegoż, doznając złamania nogi oraz silnego potłuczenia na całem ciele. Nieszczęśliwego chłopca odwieziono do Szpitala Powiatowego w Tarn. Górach, gdzie mimo pomocy lekarskiej wyzionął ducha. Pogrzeb odbył się w dniu 31 sierpnia br.

(y) **Bobrowniki.** Tow. Gimnastyczne „Sokół" w miejscu urządza w niedzielę dnia 6 bm. o godz. 15-tej w ogrodzie p. Zająca koncert, następnie od godz. 19-tej na sali p. Skupińskiej zabawę taneczną. Powyższe imprezy są urozmaicone różnemi niespodziankami, m. i. odbędzie się także strzelanie do tarczy o nagrody. Nagrody te są wystawione w oknie wystawowem p. Dudy w miejscu.

Imprezy te są godne poparcia, zwłaszcza, że czysty zysk z tychże jest przeznaczony na cele towarzystwa i na cele dobroczynne.

SZARLEJ — W. PIEKARY

(g) **Nowy dworzec Szarlej-Piekary** jest już zgórą od miesiąca zupełnie ukończony, wewnątrz. i zewnątrz. Ciekawą jednakowoż jest rzeczą dlaczego nowy gmach dworcowy dotąd nie został oddany do użytku publiczności. Obywatele Szarleja, Piekar i okolic zapytują się D. K. P. w Katowicach jak długo jeszcze będą się gnieść w brudnych niehigjenicznych starych wagonach kolejowych, które służą za poczekalnie, biura itd. Największy czas usunąć te stare budy a nowy gmach dworcowy oddać do użytku publiczności.

(g) **Z miesięcznego zebrania Zw. Strzeleck w Szarleju.** Zarząd Związku Strzeleckiego Szarlej po przerwie letniej, zwołał dnia 23 bm. miesięczne zebranie w lokalu p. Marcinka. Zebranie zagaił prez. Kocurek, sekretarzował Orendorz. Po wyczerpaniu porządku obrad, w trakcie których zastanowiono się m. in. nad wyszukaniem pracy dla bezrobotnych członków, zebrani na śpiewach spędzili mile czas. Miejscowy zarząd apeluje do obywatelstwa Szarleja, aby swą młodzież zapisywało do Związku Strzeleckiego.

(g) **O rozprawie c/a Urbańczyk za krzywoprzysięstwo w numerze następnym.**

ŁAŃCUCH PRASOWY.

(g) Kupiec p. Florczak przy ul. Gliwickiej złożył na rzecz Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym w naszej Redakcji 30-zł. i prosi równocześnie p. aptekarza Bogdaniego o kontynuowanie łańcucha.

(g) **Wojna z nożami.** Bracia Płonkowie Jerzy i Antoni z Wielkich Piekar powybijali szyby w oknach mieszkania Wylężikowej Marji przy ul. Marackiej 85. Zięć Wylężikowej p. Klaciński wyszedł z mieszkania celem uspokojenia awanturników, został jednak przez nich napadnięty i kilkakrotnie nożem pchnięty w głowę. Rannego Klacińskiego odstawiono do Szpitala zaś „mili bracia" Płonkowie powędrowali do „kibitki."

Obwieszczenie

o rejestracji osiemnastoletnich rocznika 1913.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że w myśl art. 24 Ustawy z dnia 23-go maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46|1928 poz. 458) w dniu

1-go września br. rozpoczyna się

rejestracja

mężczyzn osiemnastoletnich

i trwać będzie do 30 września br. włącznie.

Do rejestracji obowiązani są zgłosić się osobiście w miejscowym Magistracie w godzinach urzędowych (8-13) pokój 14 wszyscy mężczyzni obywatele polscy, urodzeni w roku 1913-tym, zamieszkali na terenie miasta Tarnowskich Gór, przynosząc ze sobą wszystkie dokumenty stwierdzające tożsamość osoby, datę i miejsce urodzenia, zawód i wykształcenie i to w następujących terminach:

Osoby na literę A, B, C winne stawić się 4. IX. 1931 r.
„ „ „ D, E, F, G 5. IX. „
„ „ „ H, I, J, K 7. IX. „
„ „ „ L, Ł, M 8. IX. „
„ „ „ N, O, P, R 9. IX. „
„ „ „ S, St, Sz, T 10. IX. „
„ „ „ U, V, W, Z 11. IX. „

Na osoby, które we wskazanym powyżej terminie z jakichkolwiek ważnych powodów nie uczyniłyby zadość obowiązkowi zgłoszenia się, rozciąga się ten obowiązek do 30 września br. włącznie.

Winny niedopełnienia bez uzasadnionych przyczyn powyższego wezwania ulegnie w myśl art. 97 pkt. 1 powyżej cytowanej ustawy karze grzywny do 500 złotych lub aresztu do 6 tygodni albo obu tym karom łącznie.

Tarnowskie Góry, dnia 31 sierpnia 1931 r.

MAGISTRAT.
(—) Michatz, burmistrz.

Wyjątkowo tanie źródło zakupu!

SPECJALNOŚĆ: pończochy, bielizna, trykoty, towary krótkie i manufakturyjne, firanki i chodniki po cenach bardzo niskich.

Dom. tow. A. L. Klimek,
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska nr. 9.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja“
TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10
poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.
Dziennie koncert orkiestry 3 p. uł.
od godz. 19,30 do 1,30.
Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.
CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

Drogerja „pod Bocianem“
WŁADYSŁAW SZULGIT
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17
Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:
Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury

Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. — „Wywabi“ czyści wszelkie plamy.

Na początek roku szkolnego
polecam mój bogato zaopatrzony magazyn w

materjały wełniane,

jak i aksamity do prania, gładkie i w deseniach, jak również płótna na fartuszki po najniższych cenach.

Proszę zobaczyć moje okno wystawowe.

W. BOLIK, Tarn. Góry
ul. Krakowska 19.

Najtańszem i najdogodniejszem źródłem zakupu

SOLIDNYCH MEBLI

jest **Firma Bracia JOJKO**
w TARNOWSKICH GÓRACH, NOWY RYNEK NR. 7.

Lazarus Moeller

Tow. z ogr. odp.

TARNOWSKIE GÓRY-FILJA SZARLEJ
tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD

Rok Założ. 1850. — belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju — Rok Założ. 1850.

Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 — Telefon Szarlej 122.

Licytacja przymus.

Dnia 3 bm. o godz. 10.30 przed połud. będę sprzedawał w Tarn. Górach, przed Hotelem pod Lipami

1 orszestrium

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, komornik sądowy
ulica Lukasika 14.

Poszukuję od zaraz

młodszej panny

do biura.

W. Borzucki,
Rynek 18.

Składajcie swoje oszczędności

w Oddziale Miejskim

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu

w Tarnowskich Górach przy ul. Krakowskiej 12 (parter)

Kasa płaci najwyższe odsetki.

Za wkłady Oszczędnościowe gwarantuje powiat tarnogórski całym swoim majątkiem nieruchomym i wpływami podatkowemi.

Oddział miejski załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Otwiera rachunki bieżące (Konto korrent).

Inkaso weksli. — Zakup i sprzedaż walut zagranicznych i monet złotych.

Mój dom jest moją twierdzą!

Mówi przysłowie angielskie:
gdzie jesteś lepiej zabezpieczony na starość, jak nie we własnym domu?

Do osiągnięcia tego celu dopomożemy Ci przez udzielenie długoterminowej

pożyczki amortyzacyjnej
po 4%.

Żądajcie naszych bezpłat. prospektów.

ŚLĄSKI
ZWIĄZEK KREDYTOWY
TARNOWSKIE-GORY, RYNEK 10.

Stale na składzie — NA RATY!
wszelkiego rodzaju materjały do budowy Kanalizacji i Instalacji.

Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.
Wielki wybór. Ceny przystępne.

Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

Na początek roku szkolnego
można zakupić dobrze i tanio
fartuszki dziecięce, sukienki dziecięce, pończochy, bieliznę, czapki dla dziewcząt, czapki szkolne, wełnę na pończochy, wełnę do robót ręcznych jak i wszelkie inne artykuły - - - - - - - -
w domu towarowym
HERMAN MITSCHKOWSKI
Tarnowskie Góry. Rynek.

NIEŚCIE POMOC NAJBIEDNIEJSZYM.

Ogłoszenia przynoszą wielką korzyść!

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.